

ročník XXII (2020)

Nové Bratrské Listy

*Ty sám znáš srdce všech lidí.
(1 Královská 8,39)*

Z obsahu:

Kázání - Nečekání služebníci

Studie - Duch svatý a církve

Dějiny - Čtyři pražské články

UF k válce a rasismu

Seniorát v čase koronaviru

Bezpečné útočiště - JAK

obsah

kázání

Nečekání služebníci 31
(*Matouš Jaluška*)

biblické a teologické studie

Co je Duch svatý? (*M. Theile*) 34

dějiny

Kostel Šimona a Judy - 400 let 39
(*red*)

Čtyři pražské artikuly 39
(*J. Halama*)

unitas fratrum

Dopis biskupů - 75 let od války 42

Odešel Hesdie Samuel 44

Kazatel a učitel Bill Matz 44

Nicaragua - nový kostel 45

Herrnhaag - žádost o podporu 45

Prohlášení britské provincie
k rasismu 46

náš seniorát

Církev v čase koronaviru (*jhjr*) 47

Jablonec (*Zd. Kafková*) 49

Rovensko (*M. a H. Jaluškovi*) 49

Jarní pastorálka (*jhjr*) 51

Setkání sester (*L. Bernardová*) 52

z církví

GEKE - podpora uprchlíků 53

Spojená reformovaná církev
- podpora azylantů 54

- proti anexi západního břehu
Izraelem 55

JAK - Bezpečné útočiště

Nové Bratrské Listy

22. ročník (2020)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR
při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3

mail redakce: halama@etf.cuni.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

Milé čtenářky a čtenáři,
za tři měsíce od přípravy minulého
čísla se odehrála spousta dramatických
událostí a změn, mezi nimi zákaz shro-
mažďování na řadu týdnů, což církev
u nás nezažila snad od dob středově-
kých papežských klateb a interdiktů
proti českým kacířům.

Pokusili jsme se zamyslet nad živo-
tem církve v těchto podmínkách a zku-
šenostmi našich sborů.

Shodou okolností připadlo na tuto
dobu právě výročí Čtyř husitských
článků jako začátku reformy církve
v Čechách a na Moravě - a otevření bra-
trského kostela v Praze, které však při-
šlo těsně před koncem této doby.

Vypjatá doba přináší problémy
v obzvláště vyostřených podobách a cír-
kev se potřebuje vyrovnávat s děním
ve společnosti, jak ukazují dokumen-
ty z UF i z jiných církví za hranicemi.
Strach plodí nenávisť, sobectví a nepřá-
telství k druhým, což se v posledních
týdnech projevilo a projevuje.

Tim naléhavější je radostná zvěst
evangelia, skutečnost, že Boží duch
působí a může působit mezi námi a pře-
máhat obavy a úzkosti a tím i strach
o sebe a z druhých.

To vám chce připomenout toto čís-
lo NBL. Přejeme vám, abyste i v těch-
to časech nacházeli radost a pokoj od
Boha Otce, Syna i Ducha svatého.

Jindřich Halama

**Děkujeme za podporu pro náš časopis.
Číslo účtu 2900700247/2010**

kázání

Nečekaní služebníci

vstup: L 13,29–30 (ČEP): [Mnozí] přijdou od východu i západu, od severu i jihu, a budou stolovat v Božím království. Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.

čtení: Iz 53,1–5 (ČEP): Kdo uvěří naši zprávu? Nad kým se zjeví paže Hospodinova? Vyrostl před ním jako proutek, jak oddenek z vyprahlé země, neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili. Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž plný bolestí, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržený, že jsme si ho nevážili. Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen. Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni.

Anděl pak Páně mluvil k Filipovi, řka: Vstaň a jdi ku polední straně na cestu, kteráž vede od Jeruzaléma do Gázy, na poušť. I vstav, šel. A aj, muž mouřenín, kleštěnec, komorník královny mouřenínské Kandáces, kterýž vládl všemi poklady jejími, a byl přijel do Jeruzaléma, aby se modlil, navracoval se, na voze svém sedě, a četl Izajáše proroka. I řekl Duch Filipovi: Přístup, a přivíň se k vozu tomu. A přiběhnuv Filip, slyšel jej, an čte Izaiáše proroka. I řekl: Rozumíš-liž medle, co čteš? A on řekl: Kterakž bych mohl, leč by mi kdo vyložil? I prosil Filipa, aby vstoupil a seděl s ním. Místo pak toho písma, kteréž četl, toto bylo: Jako ovce k zabití veden jest, a jako beránek němý před tím, kdož jej stráže, tak neotevřel úst svých. V ponížení jeho odsouzení jeho vyhlazeno jest, rod pak jeho kdo vypraví, ačkoli zahlazen byl z země život jeho? A odpovídaje komorník Filipovi, dí: Prosím tebe, o kom toto mluví prorok? Sám-li o sobě, čili o někom jiném? Tedy otevřev Filip ústa svá, a počav od toho písma, zvěstoval jemu Ježíše. A když jeli cestou, přijeli k jedné vodě. I řekl komorník: Aj, voda. Proč nemám býti pokřtěn? I řekl Filip: Věříš-li celým srdcem, slušit. A on odpovědév, řekl: Věřím, že Ježíš Kristus jest Syn Boží. I rozkázal státi vozu, a sstoupili oba do té vody, i Filip i komorník. I pokřtil ho. A když vystoupili z vody, Duch Páně uchopil Filipa, a neviděl ho více komorník; nebo jel cestou svou, raduje se.

(Sk 8,26–39, K, upraveno)

Lukáš, autor evangelia i Skutků apoštolských, tu čtenářům předkládá příběh o prvním křtu „pohana“ – člověka, který před svým přistoupením ke křesťanství nenáležel do židovské pospolitosti. Opouštíme tak okruh oněch „zbožných židů ze všech národů na světě“ (Sk 2,5), kteří byli dříve v Jeruzalémě svědky vylití Ducha.

Apoštolové jim tehdy otevřeně zvěstovali evangelium v jejich vlastních jazycích. Tato chvíle ale přešla a časy opět potemněly. Došlo k zabití Štěpána (Sk 6,9–7,60), začalo první velké pronásledování křesťanů, v Jeruzalémě není bezpečno. Kdo může, ze svatého města utíká. Zůstává tam jen dvanáct pravých apoštolů, kteří hrdinně drží pozice (Sk 8,1). Jak však ukazuje osmá kapitola, důležitější a platnější jsou v tuto chvíli ti uprchlí, mezi nimi i jáhen Filip. Právě díky němu může nyní do nové fáze vstoupit plnění úkolu vloženého Ježíšem na bedra apoštolů těsně před nanebevstoupením: „Budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země“ (Sk 1,8).

Podle českého ekumenického překladu potkává Filip na cestě „Etiopana“. Kralický překlad „mouřenín“ za řecké Aitihops však dobře odpovídá tomu, jak slovu rozuměli Lukášovi současníci. Jako o Etiopanech se tehdy hovořilo o obyvatelích země jménem Kúš na horním toku Nilu, černých Núbijcích sevřených mezi barbari a poušť. Dvořan je tak bytostí z konce světa, z „pomezí“ za Egyptem (Ez 29,10); i tamní lidé mají nicméně jednu, až se naplní čas, „vztáhnout ruce k Bohu“ (Ž 68,32). Právě to se nyní děje. Dvořan se vrací z poutě do Jeruzaléma, čte si v prorocích, a o Hospodinově moci patrně leccos ví. Nejspíš patří k „bohobojným“ pohanům, které již dříve oslovilo svědectví o Bohu Izraele, „krásný židovský zákon“ (jak říká učenec Filón z Alexandrie, Ježíšův současník) a oni se snaží odpovědět na Boží zaslíbení.

„Bohobojnost“ tohoto konkrétního pohana v sobě nese silný tragický tón. „Krásný zákon“ jej spíše drtí. Jako kleštěnec „s roztrženými varlaty“ nesmí přistupovat k oltáři Hospodinovu (Lv 21,18–23), nese na sobě setrvalou nečistotu (Lv 22,24); „do Hospodinova shromáždění nevstoupí, kdo má rozdrcená varlata nebo uříznutý pyj“ (Dt 23,2). Z hlediska svatých knih je tento člověk monstrem, a Filip sám v něm možná vidí zrůdu. Snad se tohoto mocného člověka cizí rasy, příslušníka (jak bychom dnes mohli říci) „sexuální menšiny“, i trochu bojí. Mouřenín jistě ví, jak vypadá v očích pravověrných židů, a přesto chce být mezi nimi. Touží přistupovat alespoň tam, kam ho ostatní pustí. Ve chvíli, kdy k němu Duch poslal Filipa, takto přistoupil ke knize; uchopil svitek a čte si o spáse. I ta se ho dotýká přímo a na těle; příběh mučeného služebníka Hospodinova v triapadesáté kapitole Izajášova proctví přece vede k ujištění: služebník „spatří potomstvo, bude dlouho živ a zdárně vykoná vůli Hospodinovu, zbaven svého trápení“ (Iz 53,10–11). Toho se mouřenín „ze svého ledví“ nikdy nedočká. A přesto čte dál.

Biblický oddíl, kterému se snaží porozumět, rovněž pojednává o odporné bytosti. Vypráví o služebníkovi, na kterém nebylo „podoby ani krásy“, ničeho, po čem by člověk mohl být žádostiv (Iz 53,2, dle Kralických). Jako oddenek tento člověk roste z vyprahlé, bezvodé země (*erec cijjá*). Copak může z takového podloží vyrůst něco krásného? Jen trní a hloží – které patrně Núbijec dobře zná ze svého domova a vidí

všude kolem sebe na pusté cestě, v prázdném místě mezi dvěma městy (*eremos*). Pak ale k vozu přibíhá Filip puzený Duchem a ukazuje k vodě.

Filip není apoštol, je to diákon, jáhen – pravověrný žid, který uvěřil evangeliu a zároveň dovede kromě aramejštiny užívat rovněž řečtinu. Díky této své schopnosti byl povýšen do jáhenského úřadu. Ne však proto, aby sám kázal, ale aby rozuměl řeckým vdovám, mohl o ně řádně pečovat, a tak budovat pokojné a klidné zázemí pro pravé apoštoly (Sk 6,1–6). Ale teď ho Duch vede k docela jiné službě. Obecně srozumitelná řečtina se mu přitom velmi dobře hodí. Může mouřenínovi vysvětlit to, co samo o sobě snadno srozumitelný smysl nedává. Hospodinův služebník je v opovržení, protože jsou na něm vidět všechny naše hříchy. To, před čím obvykle zavíráme oči, se na něm zrcadlí a nelze to zahnat jinak nežli zničením tohoto pochmurného posla. Sám zákon, tak jak ho obvykle vnímají lidé, tu v rukou obyčejných lidí slouží jako nástroj tohoto vytěsnění či odmítnutí. „Ten je jistě ubit od Boha“, řekne si člověk snadno. Tento chudák jistě trpí pro svůj vlastní hřích – a tedy právem. Jeho bolest je za trest. A odvrátí se od něj, aby se mu v pohodlí jeho vlastních hříchů ulevilo. To vše dává v kontextu Ježíšova příběhu (a právě v něm!) velmi dobrý smysl – však také bývá tzv. Druhý Izajáš (Deuteroizajáš, Iz 40–55), považovaný obvykle za anonymního poexilního proroka, občas prohlašován za „pátého evangelistu“. To Ježíš je služebník a zároveň Syn Boží, vysvětluje zajisté Filip mouřenínovi. Umírá smrtí každého z nás, naše hříchy přitom do smrti nese, a sám pak povstává, aby i nás pozvedl.

Naplněn radostí odjíždí dvořan domů; jeruzalémského jáhna zatím odnáší Duch jinam, za pohany, Samařany i všelijak hříšnými židy, o něž zákon klopýtá. Jde za nimi, aby jim přinesl radost a (v logice Lukášova pojetí Božího království) pozval je k hostině. Ve třinácté kapitole Lukášova evangelia, z níž pochází sentence otevírající dnešní shromáždění, je obraz pozvání ke stolu pointou stručného podobenství o dveřích, jimiž je třeba včas a patřičně vstoupit dovnitř, ke spáse. Ne každý smí dveřmi dál. Vpuštěn není ten, kdo s „hospodářem“ jedl či pil, ani ten, kdo ho slyšel učit na ulicích svého města. Nerozhoduje povrchní podobnost, příbuznost či známost, příslušnost k té či oné komunitě, ale to, zda člověk činil či nečinil bezpráví, zda křivdil druhému člověku (L 13,26–27). Nikoli obeznamenost s pravidly, ale životní praxe – namísto hlediska zákonnosti ohled na bližní. Až k těmto dveřím dojdeme, leccos bude jinak, než bychom čekali. Mnoho „posledních“ se dostane na první místa. Jáhen Filip nečekal, že bude kázat, pohanský dvořan nečekal, že domů do Kúše poveze radostnou zvěst. Ale stalo se a dít se může stále. Kéž se tak děje i s námi, ač všude kolem sebe vidíme svou i cizí obludnost a hřích. Ten, který k sobě na hostinu pozval všechny, ze všech koutů světa, ať nám v tomto zrcadlovém bludišti ukáže cestu. Amen.

Matouš Jaluška

biblické a teologické studie

Co je Duch svatý?

V této kapitole jde o otázku, co, případně kdo, je Duch svatý. V příští kapitole pak půjde o jeho působení, tedy o dary a ovoce Ducha.

Několik poznámek úvodem.

1. Křesťané věří v jednoho Boha. Trojiční učení popisuje trojjedinost Boží, ne Boží potrojnost. V Duchu svatém nás potkává Bůh sám, nikdo jiný než Otec nebo Syn. V Janově evangeliu je psáno „Bůh je Duch“ (J 4,24) a Pavel píše: „Duch je tím Pánem“ (2K 3,17).

2. Duch svatý je zároveň osoba i síla. Na jedné straně je zakoušen jako moc (Ř 15,19), jak to oznámil již Ježíš (Sk 1,8 – přijmete moc Ducha svatého). Ale zároveň byl a je zakoušen i jako osoba. Mluvil k lidem (Sk 8,29) a vedl je (Lk 4,1), učil je (J 14,26) a uváděl je do pravdy (J 16,13). Duch svatý tedy je víc než nějaká anonymní moc, má své jméno (Mt 28,19 – křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého). Proto jej smíme vzývat stejně jako Otce i Syna.

3. Hebrejské slovo pro ducha (*ruach*) a slovo řecké (*pneuma*) nemají nic společného s rozumem, jak se to zdá v různých evropských jazycích, zvláště v němčině. Především to znamená prostě dech. Duch svatý je Boží dech života, který se dotýká člověka. Vzkříšený Ježíš dechl na své učedníky a řekl „Přijměte Ducha svatého“ (J 20,22). A patří k tomu i těžko představitelná věc, že Bůh se ve svém Duchu usídlí v člověku. Pavel o tom mluví častěji (1K 3,16; 6,19; Ga 4,6; 1Te 4,8).

4. Duch svatý je člověku dán tak, že člověk jej může „mít“ (Ř 8,9). Ale v tom případě není člověk pánem nad Duchem, zcela obráceně, Duch ho ovládá (Ga 5,18). Duch svatý je tedy současně dar i Pán.

To všechno je součástí obecné křesťanské věrouky. Druhý až čtvrtý bod spočívají na výpovědích Písma, Trojiční učení, formulované v prvním bodě, vzniklo teprve na základě přemýšlení a formulací prvních křesťanů v prvních staletích.

V bibli stojí mnoho dalších výpovědí o Duchu svatém. Tak se podílel již na stvoření (Gn 1,2). V nové formulaci ochranovské liturgie stojí: „Ty, Duchu, který vaneš celým světem, jako tichý Boží majestát, přijď a zasviť světlem své milosti do duše, smyslu i do srdce.“ Duch svatý, který byl přítomen při stvoření světa, je tentýž, který působí v nitru člověka! V knize Jobově je Duch svatý spojen se vznikem jednotlivého člověka: „Boží duch mě učinil, dech Všemohoucího mě oživil.“ (Jób 33,4)

Novozákonní autoři Pavel i Lukáš znali tuto představu o Duchu svatém ze Starého zákona. Použili ji, aby jí vyjádřili své nové zkušenosti, jak ukazuje např. Walter Rebell (*Erfüllung und Erwartung. Erfahrungen mit dem Geist im Urchristentum*,

Mnichov 1991 – *Naplnění a očekávání. Zkušenosti s duchem v prvním křesťanství*). Svou objemnou knihu o Duchu svatém začíná slovy: „Kdo se setká s raným křesťanstvím... je fascinován živostí tohoto hnutí a ptá se nutně, co je tajemstvím této živosti. Odpověď není těžká. Tím tajemstvím je Duch.“ Začíná se tedy u živé zkušenosti prvních křesťanů. Teologie vzniká často ze zkušenosti. Teprve postupně se z ní stává promyšlené učení. Některé biblické výpovědi o Duchu svatém nejsou v první řadě věroučné věty, ale zprávy o hlubokých zkušenostech, které byly dány do souvislosti s Duchem svatým. Obnovná hnutí ve zcela rozdílných dobách znovu objevovala biblické výpovědi o Duchu svatém a vztahovala je ke svým vlastním duchovním zkušenostem. Tak se pro ně stával živou skutečností.

Na tomto místě je zajímavé podívat se na Zinzendorfa. V centru jeho myšlení stál od útlého dětství Ježíš Kristus. Jednou Zinzendorf řekl: „Vůbec první učení, se kterým jsem se setkal v dětství, bylo, že Ježíš Kristus přišel v těle. Dávno předtím, než jsem se dozvěděl, že je to základní věta křesťanského vyznání.“ Zinzendorf patřil mezi ty, kdo v dějinách církve kladli největší důraz na Krista. Jaký však byl jeho vztah k Duchu svatému? Ve své knize o Zinzendorfově trojičném učení (Peter Zimmerling. *Die charismatische Bewegungen. Theologie, Spiritualität, Anstöße zum Gespräch*. Göttingen 2001) píše Zimmerling: „Zinzendorf... tvrdí teprve 1738, že pochopil Ducha svatého“. Tedy víc než deset let po duchovní zkušenosti požehnané večere Páně v Berthelsdorfu 1727. Zinzendorf se narodil 1700, bylo mu tedy 38 let a Obnovená Jednota bratrská už měla sbory v mnoha zemích po světě. Tehdy začal mluvit o Duchu svatém mnohem zřetelnějším způsobem. Sám o tom řekl: „Neměl jsem o Duchu svatém dostatečnou představu... Prostě jsem věřil, že je třetí osobou Boží, ale neuměl jsem říct, jak vlastně... Duch svatý mne znal dobře, ale já jsem ho před rokem 1738 neznal. Proto jsem se pozorně vyhýbal této tématice, až mi byl mateřský úřad Ducha svatého zřetelně ukázán.“

Také Zinzendorf rozvinul teologické učení o Duchu až dlouho po svých duchovních zkušenostech v Ochranově. Jeho učení je označováno jako učení o mateřském úřadě Ducha svatého (slovo úřad nemělo byrokratický význam jako dnes, označovalo spíš posláni nebo pověření). Americký bratrský historik Craig Atwood to formuluje: „Podle Zinzendorfa směřují věřící na základě jeho mnohého mateřského konání nazývat Ducha svatého „matka“... Podle Zinzendorfa se Duch-matka stará o svoje duchovní děti jako lidská matka o své tělesné děti.“ Rozhodujícím biblickým místem pro toto pojetí byl výrok: „Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit.“ (Iz 66,13) Zinzendorf zjevně takovouto zkušenost učinil. Bůh jej utěšoval, jako dítě utěšuje matka. Navíc spojil Zinzendorf tuto zkušenost s výroky z Janova evangelia, v nichž Ježíš nazývá přicházejícího Ducha svatého Utěшитelem (J 14,16,26; 15,26; 16,7). Janovo evangelium tu užívá výraz paraklétos, ze soudní terminologie onoho času obhájce, v českých biblích se překládá utěšitel (Kralická) nebo přímlyvce (ČEP). Někteří to chápou tak, že Duch svatý je zastáncem člověka před Bohem.

Zmíněný Walter Rebell však píše: „Paraklét je pomocníkem věřících, ve smyslu přítele, který je zachraňuje z jejich osamělosti... Jako Přímluvce nebývá Paraklét zobrazován, rozhodně se však dá říci, že je pomocník a utěšitel.“

Zinzendorfovo pojetí je pomocí, aby si ženy i muži uvědomovali, že jsou odkázáni na Boží otcovskou i mateřskou péči a nemusí smlouvat o to, co je spravedlivou řečí o Bohu z hlediska vztahu mužů a žen. Stejně jako jsou muž a žena Božím obrazem spolu (Gn 1,27), má Bůh rysy mateřské i otcovské. Respekt k Božím slovu vyžaduje, abychom biblická označení Boha neměnili. Vědomí, že láskyplný mateřský a otcovský vztah je pro člověka nepostradatelný, nás vede, abychom výpovědi, kde je Bůh zobrazen jako těšící matka, brali obzvlášť vážně.

O modlitbě v jazycích svědčí někteří modlitebníci, že ji zakoušejí jako mimořádně útěšnou. V mužsky formovaném světě je na letničních zkušenostech zdůrazňováno především to mimořádné, očividné. Zinzendorf nám ukazuje, že Duch svatý působí nejen jako dynamická, formující síla, ale také jako utěšující osoba.

Duch svatý je osobou Boží. Má Boží vlastnosti a my lidé před ním nemáme mít větší ostych než před Otcem nebo Synem. Z tohoto důvodu se také křesťané mohou a mají k Duchu svatému modlit. Mnohé staré svatodušní písně prosí o příchod Ducha svatého. V německém zpěvníku je jich 14, z toho 9 jsou prosby o příchod Ducha. Prosba „Přijď, Duchu svatý“ je častá. O Ducha svatého můžeme a máme prosit, ne však pasivně, sedět a čekat, jestli se něco stane. To je i v Ježíšových slovech (Lk 11,11-13): „Což je mezi vámi otec, který by dal svému synu hada, když ho prosí o rybu? Nebo by mu dal štíra, když ho prosí o vejce? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho o to prosí!“

Jak působí Duch svatý?

(k darům a ovoci Ducha svatého)

Při pozornosti na působení Ducha svatého většinou myslíme na viditelné duchovní dary jako modlitba v jazycích, proroctví a uzdravování. To je pochopitelné, tyto dary jsou ze všech nejnápadnější. Přesto je nepřiměřeně omezovat Ducha svatého právě na ně. Jeho působení je významně různorodější. Pavel píše, že Duch působí ve všech křesťanech, kteří vyznávají Ježíše jako svého Pána (1K 12,3). Jakým způsobem to v jednotlivci koná?

1. Duch svatý je ten, který v lidech probouzí víru a dává jim poznání Boha (Ef 1,17). Spolupůsobí, když je zvěstováno Boží slovo, a sice jak u kazatele (1Te 1,5), tak u posluchačů (1,6). Vyučuje věřící (J 14,26) a vede je blíže k pravdě (J 16,13). Duch svatý působí, že mohou Boha nazývat „Abba“, otče (Ga 4,6). Ujišťuje je tak, že jsou Božími dětmi a patří Bohu (Ř 8,16-17). To znamená, že Duch svatý působí ve všech křesťanech, kteří najdou víru v Boha a v této víře vyrůstají. Ježíš Kristus a Duch svatý, druhá a třetí osoba Boží Trojice, patří úzce k sobě. Není možno je postavit

proti sobě. Ježíš sám byl naplněn Duchem (J 1,32-33; Lk 4,1) a jeho příchod víckrát oznamoval (J 14-16; Sk 1,8). Podle zprávy Skutků apoštolských nemluvili učedníci po vylití Ducha především o duchu, ale o Ježíšovi.

2. Duch svatý je vůdce, který vede křesťany na jejich cestě víry. Ježíš byl Duchem veden do pustiny (Mt 4,1), Duch svatý bránil Pavlovi a Silasovi dvakrát v další cestě (Sk 16,6-7). I to je zkušenost, kterou mnozí dnešní křesťané učinili. Ucíťi podnět, aby něco udělali; pomyslí na člověka, na kterého si již měsíce nevzpomněli a navštíví jej přesně ve chvíli, kdy nutně potřebuje dobré a potěšující slovo. Nebo najdou zaměstnání, nové bydlení, či životního partnera z Božího podnětu. Někteří takové zkušenosti nedávají do souvislosti s Duchem svatým. Proč? Protože vůbec neočekávají, že by se Bůh mohl zajímat o jejich život. Ale právě to patří k jádru křesťanské víry. Bůh se k nám lidem obrací, a osobou Boží, která se takto ukazuje, je zpravidla Duch svatý.

3. Duch svatý může lidi usvědčovat z hříchu (J 16,8-9). U mladého krále Saule způsobí Duch svatý, že se změní v jiného člověka (1S 10,6). To má na mysli i Pavel, když píše o protikladu tělesného a duchovního smýšlení (Ř 8,5-17). Duch svatý proměňuje život věřících zevnitř a daruje jim nový vztah k Bohu. Již zmíněný Walter Rebell píše: „Ducha nelze vodit tak, aby nebyl vidět... Prosbu o Ducha tak může případně být prosbou o vlastní životní krizi. Duch není neškodný!“

To však je jen jedna strana. Protože k proměně, kterou Duch působí, patří především, že lidi osvobozuje a zbavuje strachu. Ve stejné kapitole Pavel píše: „Nepřijali jste přece ducha otroctví, abyste zase žili ve strachu“ (Ř 8,15; srv. Ga 4,6-7). Neboť je to Duch svatý, který nám lidem dává jistotu, že jsme Božími dětmi. Doslova: „Právě tento Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Božími dětmi. Jestliže však jsme děti, jsme i dědicové: dědicové Boží, spoludědicové Kristovi“ (Ř 8,16-17). Duch svatý je tak něco jako první pozemský podíl na nebeském dědictví, které věřící čeká; nebo podle starého curyšského překladu: záloha na budoucí slávu, která je křesťanům zaslíbena (Ef 1,4; 2K 1,22; 5,5). Z tohoto důvodu patří k Duchu svatému zvláštním způsobem radost (Sk 13,52). To zdůrazňují, protože někteří křesťané mají z Ducha svatého opravdový strach.

Některá nová společenství vytvářejí způsobem svého vedení a řízení dojem, jako by Duch svatý byl člověku poručníkem a bral mu svobodu. To působí strach. Ale nemá to nic společného s působením Ducha, který vede ke svobodě, mnohem spíše to jsou – řečeno s Pavlem – skutky těla, které působí proti Duchu. K těm patří podle Ga 5,20 revnivost, hněv, hádky, rozbroje a rozkoly.

4. Konečně Duch svatý působí také jako moc se zvláštními účinky. K nim patří vedle uzdravování a prorockví, ke kterým se ještě vrátíme podrobněji, další neobvyklé jevy, zcela mimořádné. Tak upadl král Saul do vytržení (1S 10,6), ale hned následující verš ukazuje, že i Duchem naplněný král musí jednat zcela střízlivě: „učíš, co se tvé ruce naskytne, neboť Bůh bude s tebou.“ Za zamyšlení stojí Ježíšovo slo-

vo saduceům, kteří odmítali učení o vzkříšení: „Mýlíte se, neznáte Písma ani moc Boží.“ (Mk 12,24) Nestačí číst bibli jako knihu o velkých Božích činech v minulosti. Biblická svědectví zvou k tomu, abychom prožívali Boží mocné působení v naší době. Bylo by však stejně nesprávné obracet pohled jen na velká a nápadná působení Boží moci – a zanedbat stále Boží působení v každém všedním dni. I kniha Skutků apoštolských, podle letniční teologie kniha o zvláštním působení Ducha, podává s vnitřním zaujetím zprávu o neustálém tichém působení Ducha: „A tak měla církev klid... vnitřně i navenek rostla, žila v bázni Páně a vzrůstala počtem, protože ji Duch svatý posiloval.“ (Sk 9,31)

Duch svatý působí mnohostranně. Sám jsem zažil dávno předtím, než jsem se začal zabývat charismatickým hnutím, že v mém životě působil Duch svatý. Vzpomínám si na své první návštěvy v nemocnici v Haagu, když jsem byl vikářem. Cítil jsem se velmi nejistý a k pacientům jsem přicházel roztrášen a ostýchavě. Většinou to byly starší sestry, které pocházely z dalekého Surinamu v Jižní Americe. Měly za sebou obtížný život a teď byly vážně nemocné – zkušenost, kterou jsem sám neznal. Jak tu mohu pomáhat? Co mám říct? V této situaci jsem více než jednou zažil, že z mých rtů vyšla slova, která nebyla vlastně mými slovy a pomáhala. Tak jsem v obtížných pastoračních situacích byl tím, kdo sám přijímal dary. Cítil jsem, že to byl Duch svatý, který mi v pravou chvíli dal slova. Takovéto zkušenosti mají mnozí křesťané. Duch svatý nepůsobí jen v letničních a charismatických skupinách, neboť Bohu jde o to, působit mezi všemi lidmi. Duch vane, kam chce (J 3,8) a ne jen tam, kde my to naplánujeme. Proto je jeho působení často překvapivé.

Každý, kdo se spolehne na svůj vztah s Bohem, otevírá se tím Duchu svatému a jeho působení. Přesto máme Boha o Ducha svatého také výslovně prosit. Duch je Božím dechem života a my smíme Boha prosit, aby nás tímto dechem naplnil, aby nás potěšoval a dával nám radost, naplňoval nás vírou a poznáním, aby naše nitro obnovoval a osvobozoval a v celém životě nás vedl.

Martin Theile
(z knihy *Gottes Geist für alte Kirchen und neue Gemeinden*, Basel 2011)
dokončení příště

400 let od otevření kostela Šimona a Judy

V neděli 14. června uplynula čtyři staletí od chvíle, kdy byl otevřen historicky jediný kostel, který Jednota postavila v Praze. Byl to (v červnu 1620) kostel Šimona a Judy na Starém Městě, na Františku.

Na místě, kde Bratři postavili v letech 1615-1620 tento kostel, stávala gotická kaple stejného jména, založená kolem poloviny 14. století, za Karla IV. Ta sloužila od dob husitské revoluce utrakvistické církvi a v rámci nového uspořádání církve po Rudolfově majestátu ji utrakvisté předali Jednotě (ještě se třemi dalšími kostely).

Bratři se rozhodli na místě postavit objekt větší a lépe vyhovující bratrskému užívání. Stavba se na tehdejší poměry trochu protáhla (během prací se jednou zřítily klenba) a ve chvíli, kdy byl konečně otevřen, zbývalo do Bílé Hory pět měsíců. Již na vánoce 1620 patřil kostel milosrdným bratřím a stal se součástí areálu nemocnice u milosrdných, dnes Na Františku. V 18. století byl ještě barokně přestavěn, ale při návštěvě přesto poznáme typický půdorys bratrských „zborů“, dodnes stojících v Mladé Boleslavi či v Brandýse nad Labem.

Čtyři pražské artikuly

Prohlásit, že letos a právě teď je výročí 600 let od uveřejnění husitského programu na obnovu církve, známého jako Čtyři pražské články neboli artikuly, by byl čin poněkud opovážlivý, protože vznik a utváření základních bodů husitského progra-

mu byly postupným procesem a dokonce je sporné, jaké má být přesně znění těchto článků, protože se šířily mnoha směry, v češtině, latině i němčině, různé verze mají i změněné pořadí, někde je první vysluhování podobojí, jinde svobodné kázání...

Když si vezmeme knihu Čtyři vyznání, kde jsou otištěny reformační konfese, najdeme tu v úvodní části (po starokřesťanských vyznáních) právě i Čtyři pražské články (str. 37-52). Jejich znění je menší částí textu, mnohem víc místa zabírají odkazy a poznámky, které srovnávají znění české, německé a obširné latinské, verze Vavřince z Březové (Husitská kronika), Mikuláše s Pelhřimova (Kronika táborská) a konečně zápisu ze sněmu v Čáslavi 1421, což je jediný zcela určitý údaj. Zemský sněm v Čáslavi 7. června 1421 přijal Čtyři artikuly jako zemský zákon, jako vyjádření pevné vůle českých pánů, rytířů, měst i obcí „...dokudž nás najdále stávati bude“, tedy až do smrti.

Je velmi pravděpodobné, že text těchto článků sepsal husitský teolog Jakoubek ze Stříbra někdy v roce 1419, ale jejich požadavky se dají bez obtíží najít již u Husa.

V svolání na Bzí hoře v září 1419 (psali jsme o něm v NBL 3/2019) se dá najít „první předběžná formulace čtyř pražských článků“ (A. Molnár – Husitské manifesty). A během jara 1420 je potkáme několikrát, než jsou oficiálně předloženy zástupci husitů jako základní požadavek pro jednání s králem Zikmundem ohledně jeho nároku na český trůn, tedy na počátku července 1420, ještě před bitvou na Vítkově.

Jaké je znění tohoto dokumentu, který se stal o desetiletí později základem pro jednání husitů s Basilejským koncilem, ze kterého vzešla dohoda známá v dějinách jako Basilejská kompaktáta, to je většinou alespoň rámcově známé.

Základní text zní takto:

Najprvé: aby slovo Božie po království Českém svobodně a bez překážky od křesťanských kněží bylo zvěstováno a kázáno.

Druhé: aby velebná svátost těla a krve Božie pod oběma spůsobama chleba a vína všem věrným křesťanuom, jimž hriech smrtedlný nepřekážie, svobodně byla dávána, podlé ustavenie a prikázanie Spasitele.

Třetí, že mnozí knězie a mnišie světským právem panují nad velikým zbožím tělesným, proti prikázání Kristovu a na prikazu (na překážku) svému úradu kněžskému a k veliké škodě pánóm stavu světského: aby takovým kněžším to neřádné panování odjato a staveno bylo, a aby podlé Čtenie nám příkladně živi byli a navedeni byli k stavu Kristovu a apoštolskému.

Čtvrté, aby všichni hříchové smrtedlní a zvláště zjevní a jiní neřádivé zákonu Božímu odporní řádem a rozumně od těch, jenž úrad k tomu mají, v každém stavu byli stavováni a kaženi, a zlá a krivá pověst o tejto zemi aby vyčištěna byla, a tak aby se obecné dobré dalo království a jazyku Českému.

Z hlediska oficiálního učení středověké církve tu není žádné kacířství, kromě přijímání podobojí jsou ostatní tři požadavky zcela v souladu s učením církve a bylo by pěkné, kdyby se je podařilo naplňovat. Tak se vyjádřil k husitským požadavkům i ofi-

ciální posuzovatel z řad římských teologů. Je dokonalým paradoxem, že na koncilu v Basileji se 1433 podařilo prosadit právě a jenom ono přijímání podobojí, z hlediska církevního učení nejproblematičtější požadavek.

Když to zkusíme interpretovat trochu novinářsky – když ti kacířští Češi neustoupí a neustoupí, ať si mají svůj kalich, je to neposlušnost vůči Římu, ale nic nás to nestojí a konec konců se takto kdysi v církvi přijímalo. To svobodné kázání by bylo mnohem nebezpečnější, stačí se podívat, co ti husitští kazatelé v Čechách napáchali, jak lid obrátili k Husovu učení. Vzdát se velkých majetků, společenských postavení, moci, no to by byla naprostá zkáza. A co teprve nechat se soudit a trestat stejně jako ostatní lidé – jednou máme imunitu a z toho neustoupíme. Tak nějak si představuji uvažování tehdejšího preláta.

Zmínili jsme minule v článku o Žižkovi, že poslední roky svého života plně věnoval hájení a prosazování husitského programu, tedy těchto čtyř článků. Husité je předkládali opakovaně snad všem nepřátelům, kteří postupně přicházeli do Čech jejich hnutí potlačit. Že je předložili Zikmundovi, než došlo k bitvě na Vítkově, už jsme řekli. Ale stejně učinili i mnoha jiným. Když přitáhl někdo s vojskem, poslali mu nejprve traktát s články, za které bojují, jako by chtěli říci – podívejte se, že zastáváme spravedlivou věc. Protivníci většinou dali články někomu ze svých učenců a vznikla tak celá řada polemik proti husitským článkům. Největší důraz a někdy jediný důraz byl na problematické přijímání podobojí a dokazování, že bible neklade přijímání podobojí jako jediný pravý způsob vysluhování večere Páně.

Je dobré povšimnout si důrazu v posledním článku, o souzení zlořádů a pohoršlivých hříchů, kde se objevuje důraz na obranu České země: „zlá a křivá pověst o tejto zemi aby vyčištěna byla“. To se ovšem nestalo, obecné odmítání a opakované pokusy udusit husitské hnutí násilím naopak vedly k válkám a když se vyvíjely pro husity úspěšně, i ke „spanilým jízdám“, tedy pokusům vyrazit za hranice, vnutit tam svůj program příslušnému městu či kraji – a ztrestat je, když odmítnou, tedy vyplenit a nakrást si. Čímž naopak zlá pověst o této zemi stále rostla.

Nehledě na různé komplikované souvislosti a lepší i horší stránky husitského hnutí, představují Čtyři pražské artikuly, kterým je dnes přibližně 600 let, první zřetelně formulovaný program reformy církve. Reformy, která se v daném čase a místě – tedy v Čechách počátku 15. století – na čas prosadila, zásadně ovlivnila vznik Jednoty bratrské o skoro půl století později a připravila půdu pro evropskou reformaci za dalších padesát let.

(J. Halama)

unitas fratrum

Dopis evropských biskupů všem sborům Britské a Evropské kontinentální provincie Jednoty bratrské u příležitosti 75. výročí konce 2. světové války v Evropě

Heslo na 8. květen: „Kéž přijde ke mně tvoje slitování, abych živ zůstal.“

(Žalm 119, 77 překlad V. Fischla)

Drahé sestry a bratři v různých evropských zemích!

Před 75 lety skončila v Evropě 2. světová válka, nejhorší lidská katastrofa dvacátého století. Rozpoutána zlem nacistů v Německu, tato válka zničila milióny lidských životů, přinesla obrovské zpustošení, utrpení uprchlíků a rozbití dosavadního společného života lidí, navíc došlo ke genocidě miliónů Židů a dalších evropských menšin v koncentračních táborech. Jsme si vědomi toho, že kromě několika jedinců se Jednota v Německu nepostavila zřetelně na odpor tomu, co se dělo. To vše nás vede k připomenutí těchto událostí, k projevu smutku nad nimi, k procítění a přiznání pocitu viny a k tomu, abychom si připomněli stále živé vzpomínky a traumata.

My, biskupové Britské a Evropské kontinentální provincie, vám píšeme, abychom připomněli, co se stalo, vyjádřili vděčnost nad osvobozením a dívali se do budoucnosti s důvěrou v Boží odpuštění. Připomenutí minulosti znamená, že nezapomínáme, poučili jsme se pro život v současnosti i pro budoucnost, aby se takové katastrofy neopakovaly.

Jsme vděční za to, že ačkoliv svazky mezi provinciemi Jednoty byly otřeseny, nebyly těmito strašnými událostmi zničeny. Především sestry a bratři v Československu velmi mnoho vytrpěli. Okupace jejich země byla začátkem zla šířícího se z Německa. Ovlivnilo nás to, co napsal bratr C. H. Shawe, který byl biskupem Britské provincie. V květnu 1945, krátce před koncem války, psal nejenom o blížícím se vítězství, ale i o nutnosti budoucího usmíření.

Již v roce 1946, z iniciativy bratra Shawa, se konala první konference Jednoty ve Švýcarsku, v Montmirail. Na konferenci se mluvilo o utrpení a žalu, též byla přiznána vina a selhání. To uvolnilo cestu k nové, usmířené pospolitosti v naší celosvětové církvi. Brzy následovaly cesty a setkání jednotlivých bratrů a sester, setkání různých skupin v naší církvi a další akce pro mladou generaci, která se také cítila zodpovědnou, ačkoliv nezažila přímo ty strašné události spojené s válkou. To nebylo v době, kdy Evropa byla rozdělena „železnou oponou“ do dvou politických bloků, vůbec jednoduché. Naše sestry a bratři, i všichni obyvatelé NDR, Československa, Estonska, Loryšska a Albánie trpěli citelným omezením své svobody. Tato izolace zanechala trvalé jizvy a potřebu vzájemného pochopení a usmíření. Uznáváme, že v této oblasti máme i nadále určitý dluh.

Jsmo vděční, že po tom všem co se stalo, jsou provincie Jednoty bratrské v Evropě a v Americe schopny navazovat spojení. Jsme odhodláni dále pracovat pro dobro sester a bratří v ostatních provinciích.

V roce 1995, tedy 50 let po skončení války, proběhlo setkání sester a bratří z mnoha evropských zemí v Neuwiedu v Německu. Mnozí účastníci rádi vzpomínali na chvíle, kdy mohli bez zábran mluvit o minulosti. Někteří potřebovali více času, aby to dokázali, minulost vnímal každý jinak. Byla pronesena tato modlitba:

„Pane, Tvá milost je nekonečná, tvá láska je větší než lidské provinění. Proto jsi zdrojem naší naděje. Dáváš nám nový začátek, i když jsme klesli velice hluboko, neboť kdo uvěří v Krista, stává se novým člověkem. ... Proto ti děkujeme za dar usmíření v naší církvi Jednotě bratrské.“

V Evropě se národy a státy sblížily a našly úspěšné způsoby spolupráce, i když se třeba zdaleka neshodnou ve všech záležitostech politiky a hospodářství. Domníváme se, že v poslední době jednota Evropy utrpěla kvůli „brexitu“. Nicméně doufáme a žádáme naše sbory, aby se maximálně snažily o udržení a růst jednotnosti naší církve a jejích členů.

V Evropě a po celém světě nás potkávají nové výzvy, které se už dlouho rýsovaly na obzoru, ale my si až dnes uvědomujeme jejich gigantické rozměry. Příliv uprchlíků narůstá po celém světě. Příčinou jsou nejen vojenské konflikty, ale i vážné poškození životního prostředí. Obojí je způsobeno všeobecnou nespravedlností a chamtivostí. Slyšíme Hospodinovo volání po tom, abychom učinili vše co je v našich silách a přispěli k uzdravení veškerenstva.

To znamená nejen péči o lidi v nouzi, ale i rozhodný závazek k boji proti příčinám utrpení všeho druhu. Nyní, 75 let po konci 2. světové války je zřejmé, že my jako křesťané máme společné úkoly v různých evropských zemích. V roce 1945 bratr Shawe napsal: „Musíme se vzdát přepychu, aby ostatní národy neumíraly hladem.“ I po 75 letech tato slova stále platí. Bůh nám světil svoji Zemi k tomu, abychom na ní společně pracovali a udrželi ji obyvatelnou.

V tomto roce hrozivá pandemie ukázala, jak křehký je život navzdory veškerému blahobytu. Nutná omezení naší obvyklé volnosti pohybu jsou bolestná a narušují život naší pospolitosti. Mnozí lidé osaměli a onemocněli, objevil se strach a úzkost, což často ani nevíme, protože se s nikým nestýkáme. Ale musíme myslet i na ty, kteří trpí mnohem více, protože zdravotnictví v jejich zemi není tak rozvinuté jako u nás. Nejvíce může utrpení zasáhnout lidi v uprchlických táborech.

Nám nyní pomůže, když najdeme nové formy komunikace a jejich zodpovědné využití. Můžeme znovu objevit, že čtení každodenního Hesla, zpěv, společná modlitba a modlitba za každého z nás, třeba i v malé skupince doma vytvoří spojení s Hospodinem a s lidmi, se kterými se třeba nemůžeme setkávat. Chtěli bychom poděkovat každému, kdo v této těžké době vyvíjí snahu o udržení pospolitosti ve sboru a udržuje při životě celosvětové spojení v Jednotě bratrské.

Boží požehnání necht' je s vámi se všemi.
Zdravíme vás veršem z nejstarší známé písně Jednoty bratrské z 15. století:
Dej, ať v lásce trvajíce / i své bližní milujíce,
pokoj Boží v srdcích máme, / v milosti tvé prospíváme.

Theodor Clemens, Berlin
Sarah Groves, Gracehill
Humbert Hessen, Maarssen
Joachim Kreusel, Ockbrook

John McOwat, Fulneck
Volker Schulz, Basel
Friedrich Waas, Herrnhut

(dopis přeložila sestra Milena Kelly)

Odešel bratr Hesdie Zamuel

Začátkem dubna přišla zpráva ze Surinamu, že zemřel bratr Hesdie Stuart Zamuel, dlouholetý předseda Surinamské provincie. Bylo mu 74 let.

Bratr Zamuel byl nejprve armádním kaplanem v Surinamu (1975-1989), potom učitelem na teologickém semináři v Paramaribu a delší čas i jeho ředitelem. V rámci Unitas fratrum byl mnohokrát členem světových synodů a opakovaně členem komise UF pro teologii. V této komisi sloužil i nyní, kdy již odešel z vedení církve i ze semináře. Naposledy jsme se potkali při loňském zasedání v Čechách.

Bratr Zamuel byl výraznou postavou UF, svou rozvahou a postřehem mnohokrát pomohl při řešení obtížných otázek a situací. Jsme za jeho službu vděční a myslíme na jeho blízké a přátele v Surinamu.

Kazatel a učitel, bratr Bill Matz

Dne 11. května 2020 zemřel kazatel a učitel americké Jednoty, bratr dr. William W. Matz. Bylo mu 93 let a po mnoho let byl děkanem teologického semináře v Bethlehemu.

Byl rodákem z Bethlehemu, kde také vystudoval (seminář 1955) a oženil se. Jeho manželka Mary byla první ordinovanou kazatelkou v provincii. Bratr Bill Matz (jak se mu všude říkalo) sloužil nejprve v několika sborech v New Yorku, Ohiu a Pennsylvánii.

Přišel na seminář, na místo děkana r. 1971, z práce ve sboru a během několika let se mu podařilo vybudovat pro seminář vlastní prostory, budovu, kterou užívá

dodnes. Zasloužil se také o intenzivní komunikaci mezi seminářem a církví a pravidelné přednášky po církvi, nazývané „mobilní seminář“. Když skončil práci v semináři, ještě sloužil v jednom z místních sborů. Jeho vlastním polem aktivity byla pastorační práce, v níž byl výborným učitelem a příkladem.

Zažil jsem ho v roce 1979, kdy jsem byl na semináři, již v nové budově, a přátelštějšího a veselejšího akademického funkcionáře si snad neumím představit.

Věříme, že pro něj zvlášť platí rčení, někdy užívané jako opis pro úmrtí v americké Jednotě - „vstoupil do těsnější blízkosti našeho Pána“.

(jhjr)

Nicaragua – násilné převzetí církevních budov

O ostrém konfliktu v Nicaragu, kde skupina kazatelů a sborů v oblasti kmene Mayangna odmítla uznat vedení provincie a existující řády, už jsme psali. Jedním z neblahých důsledků tohoto rozdělení je nyní stavba kostela v Musawas.

Stavět nový kostel se může zdát jako příznivá zpráva. Ledaže by shořel nebo byl zničen povodní či hurikánem. Nic z toho však se nestalo. Je to důsledek násilného střetu, v němž odpůrci vedení provincie násilím (dlužno dodat, že po dvoudenním zápase, nedostali to zadarmo) zabrali sídlo sboru a vyhnali dosavadní uživatele včetně biskupa, bratra Zacariase.

Vyhnání vyhlásili modlitby a půst a po nějakém čase se rozhodli postavit si nový kostel na okraji vesnice. Než bude postaven, což má být ještě letos (stavební povolení zřejmě mají jinou povahu než řekneme v Praze), schází se sbor venku pod velkým stromem.

(Unity Newsletter, červen 2020)

Žádost o podporu z Herrnhaagu

Počátkem června rozeslal spolek, který se stará o budovy a pozemky v Herrnhaagu, dopis po kontinentální provincii, ve kterém líčí situaci Herrnhaagu v této době.

Milé příznavkyně a příznivci Herrnhaagu, potřebujeme vaši podporu!

Mohli jste si všimnout, že jsme na začátku května nepořádali žádnou slavnost, jak bývá zvykem, i naše kavárna je doposud zavřená. Stejně je zavřena prodejna suvenýrů a knih, neprovádějí se prohlídky objektů s průvodcem. A není možno ani

pronajímat prostory pro svatby. Bude-li možno uspořádat pravidelné akce v létě, je zatím nejasné.

To znamená nejen nedostatek kontaktů a mnoha krásných setkávání, ale skoro naprostý výpadek příjmů, ze kterých se platí plánované stavební úpravy. Stavět by ještě i při všech antivirových opatřeních šlo – v Herrnhagu není problém dodržovat velké odstupy – ale bez peněz to nejde, přesněji dá se dělat jen to, co zvládneme zadarmo vlastníma rukama, a to není mnoho. Většina toho, co je třeba udělat, musí být v souladu s pravidly památkové péče a to znamená uděláno odborníky s příslušnou kvalifikací.

Proto jsme v klidných chvílích, kterých bylo nezvykle mnoho, dospěli k rozhodnutí, že se pokusíme uskutečnit myšlenku, kterou již dříve opakovaně zvažovala členská shromáždění: Crowd-Funding.

Náš projekt je znovu rozsvítit Lichtenburg, jak se hrabčímú domu kdysi říkalo, protože z návrší, na kterém stojí, dodaleka svítil již v době, kdy neexistovalo elektrické osvětlení. Byl již v 18. století známý tím, že byl působivě osvětlen svícemi a pochodněmi.

A že Herrnhag vyzařoval i duchovně, nejen fyzikálně, je známo z dějin. Jako symbol toho chceme osvětlení Herrnhagu obnovit – a prosíme o pomoc.

Na podzim se mají obnovit omítky ve velkém sále, předtím však musí být hotová elektroinstalace. Osvětlovat budovy pouze svíčkami už dnes nejde, mimo jiné kvůli požární bezpečnosti a pojištění.

Pro financování jsme získali partnera, město Büdingen. Crowdfunding znamená najít ne bohaté a velké sponzory, ale hodně malých. Cílem je shromáždit 5 tisíc Euro, třeba po jednom Euru. Ale Büdingen se zavázal přidat ke každému daru od 10 Euro výš, 5 Euro z městských prostředků.

Větší příspěvky budou odměněny přemiemi, což se dá najít na internetu:

<https://www.kommunales-crowdfunding.de/lichtenburg>

Srdečný dík všem dárcům.

Kai Funkschmidt (předsedající spolku přátel Herrnhagu)

... A protože jsme se podívali za vás, můžeme oznámit, že částka už byla překročena, navečer 22.6. je na účtu 7 321 Euro.

Na stránce, na kterou odkazujeme, je i kratičké a velmi pěkné video, které ukazuje současnou podobu Herrnhagu a jinými slovy říká totéž, co zde píšeme.

(red)

Prohlášení britské provincie UF k rasismu

Když po velké změně v americké společnosti 60. let, díky hnutí M. L. Kinga, byly odstraněny rasistické právní normy a koncem století potom padl apartheid v Jižní Africe, zdálo se, že o nesmyslnosti rasismu již není pochyb. V posledních letech se zdá,

že rasistické pověry zase sílí a úmyslné zabití afroameričana George Floyda je důkazem, že je stále dost hlupáků, kteří si ponižováním, týráním a ohrožováním druhých chtějí posílit sebevědomí. Velká vlna nepokojů a demonstrací, které tento zločin rozpoutal, vedla k veřejnému vyjádření i Unitas fratrum.

Vedení britské provincie Unitas fratrum a její komise pro misii a společnost vydaly ke smrti George Floyda toto prohlášení:

Smrt George Floyda nově ukázala v posledních týdnech krutou skutečnost rasismu a negativní vliv, který má na životy nespočetných černých lidí.

Děsí nás tato vražda a máme upřímný soucit s jeho rodinou. Rasismus v naší společnosti existuje a často zůstává nerozpoznán. Jsme odhodláni konat tak, abychom se protivili všem formám rasismu. Všichni lidé jsou si rovni a všichni jsou stvořeni k obrazu Božímu, ale staletí rasismu vytvořila dojem, že některé životy jsou cennější než jiné.

Vyzýváme všechny naše bratry a sestry, aby potvrdovali a prosazovali jednu ze základních zásad víry v Jednotě, totiž „Jsme proti jakékoli diskriminaci kvůli etnickému původu, pohlaví nebo sociálnímu postavení a pokládáme za příkaz našeho Pána veřejně o tom svědčit a dokazovat slovy i skutky, že jsme bratry a sestrami v Kristu.“ (Church Order § 7)

*K prohlášení se připojila řada osob i grémií z různých provincií UF a jak sdělil br. Bøytler, stále se přihlašují další. Není divu, toto prohlášení vlastně jen komentuje jeden ze základních článků našeho řádu, s nímž by měli souhlasit všichni. Důležité však je nemlčet a dát to najevo, a nejen to, ale snažit se tento postoj i zřetelně usku-
tečňovat.*

(red)

náš seniorát

Církev v čase koronaviru

Když jsem psal úvodník k minulému číslu, právě se rozbíhala opatření kvůli „čínské chřipce“, jak nemoci působené koronavirem říkám. A nabrala rychlost a prudkost, jakou jsme určitě nečekali. V podstatě na dva měsíce ochromily zákazy

shromažďování (to je, mimochodem, zrušení jednoho ze základních lidských práv) veřejný život, samozřejmě i církvi.

Leccos se zdálo rozumné a nutné, něco spíš přehnané a rozhodně nepřijemné, ale opatření byla vyhlášena, kontrolována a důrazně připomínána. Takže jsme byli sedm či více týdnů bez nedělních bohoslužeb a pravidelných shromáždění a hledali jsme, jak je nahradit.

Protože média, jak rozhlas, tak televize, vyšly v této době vstříc potřebě církvi a umožnily častější přenosy bohoslužeb, mohli jsme z pohodlí domova sledovat různé kazatele a zjišťovat, jak to „není ono“. My jsme doma s manželkou zkoumali, jak to dělají tu i onde v evangelických sborech a říkali jsme si:

1. televizní přenosy bohoslužeb jsou problém i za normálních okolností s plnými kostely, protože se člověk stane z účastníka divákem. O tom bible nikde nemluví, u evangelia se najdou posluchači a být pouze posluchači je málo. Být diváky pak znamená být už úplně mimo, sledovat, co to ti lidé činí. A obávám se, že do téhle pozice nás televize chtě nechtě posouvá.

2. rozhlasové přenosy. Ty známe z každonedělní praxe, ale v čase epidemie z nich je torzo, kde chybí sbor. Posouvá se to k soukromým bohoslužbám, což v evangelictví všech druhů nikdy nebylo normální. Jinak však se člověk bez obrazu, který spíš rozptyluje, přece jenom lépe soustředí na slovo.

3. bohoslužby na internetu. Ty se objevily v mnoha formách, někde videa natočená předem, někde přímý přenos, nejvíc bylo asi audio nahrávek, někdy jen mluvené slovo, někde i s písněmi v interpretaci jednoho až dvou hlasů.

O videu pro mne platí totéž, co o televizi, nezdá se mi to. U nahrávek zvukových jsme zjistili, že jen slovo, tedy modlitby, čtení a kázání, je nějak ploché, kusé, že tomu prostě chybí společné písně. Proto díky těm, kdo měli odvahu nahrát i písně, třeba provizorně, jen s kytarou a ve dvou. Možnost připojit se k nim doma člověka přece jenom vtáhla do dění, vytvořila jakési společenství. Stejný zážitek je modlit se Otčenáš s někým na internetu, pořád je to společná modlitba.

4. Písemné podoby bohoslužeb, někde na internetu, někde posílané mailem, tu a tam dokonce osobně doručované těm, kdo s elektronikou mimo televizi nepracují. Mohlo by se říci, že to je ta pravá písmácká podoba kontaktů, jen se to místo pašování přes hranice posílá mailem. To je pravda, ale měli bychom si uvědomit, že to bylo opatření krajní nouze v pronásledování, které sice podporuje osobní zbožnost a víru, ale společenství nenahradí. Může to být zásadní pro někoho, kdo se nemůže pohybovat, neslyší a podobně. Je to skvělé jako doplněk ke shromažďování, ale jako náhrada bohoslužeb obecně je to málo.

5. Jako problém se ukázalo vysluhování večere Páně, tradiční společný kalich je dost riskantní. Někde na VP prostě rezignovali, mnohde přišla do užívání praxe malých kališků (viz zpráva z Jablonce), která je běžná v metodistické církvi, ale

i v Jednotě v Anglii a Americe a v dalších anglosasky ovlivněných zemích. V některých sborech se ujala praxe namáčení chleba (oplatek) do vína, což je starý ritus, nejběžnější v pravoslaví.

Vcelku se ukázalo, že nejde-li něco tradičně, dá se najít netradiční postup a může to být praxe z ekumény, kterou jsme dosud pokládali za cizí, ale v nouzi zjišťujeme, že je dobře křesťanská.

(jhr)

Požádal jsem o postřehy a názory z našich sborů, jak jejich život v uplynulých týdnech probíhal. Odpověděli mi z Jablonce a Rovenska, tedy dnes se podělíme o jejich zkušenosti.

Jablonec nad Nisou

Na to, že jsme společenství bez kazatele, bylo o nás postaráno exkluzivně. Tedy o ty z nás, kdo jsme na mailu. Další členové sboru sledovali o nedělích bohoslužby v televizi. Od Evy Šormové jsme dostávali videa z Malešic a jablonečtí evangelici posílali připravená kázání v písemné formě včetně modliteb a písní. Musím říci, že tento způsob, písemná forma bohoslužeb, mi vyhovoval více než video přenos. Evangelické písně se většinou shodovaly s našimi bratrskými a nebo se daly nahradit vhodnými, které znám. O spojení s ostatními jsme prosili v modlitbě, podobný odkaz byl většinou i v textu kázání. Oproti videu bylo výhodou, že jsme měli text k dispozici předem a neděle byla opravdovým svátkem.

U video přenosů jsem často nestačila pochytit slova, přes roušku kazatele to někdy nebylo snadné.

V neděli 17. 5. jsme se po dvouměsíční odluce opět sešli k bohoslužbě se sestrou Šormovou u nás ve sboru a poprosili jsme, zda by mohla odložit při kázání roušku, abychom všichni dobře rozuměli. Svatodušní svátky jsme oslavili společně s jabloneckými evangelíky s vysluhováním večere Páně. Víno bylo podle amerického způsobu přijímáno z kalíšků.

(Zdena Kafková, Jablonec)

Rovensko po nemoci

V Rovensku jsme během pandemie zvolili přístup co nejméně závislý na digitálních technologiích. Telefonicky jsme byli neustále k dispozici členům sboru i širší komunity, naše nabídka pastorační a psychologické asistence se šířila i po oficiálních informačních kanálech městské samosprávy. Ve velikonočním čase jsme mimo to začali s přímou distribucí nedělních kázání formou dopisu, opět i mimo okruh členů sboru a s veskrze pozitivním ohlasem. Podobně jsme sloužili rovněž sboru

v Železném Brodě. Klasický bohoslužebný provoz jsme zahájili, jakmile to bylo možné v počtu patnácti osob, který našim měřítkům dokonale vyhovoval. Od té doby fungujeme v zásadě stejně jako před koronavirovou krizí.

Co si z této krize odnášíme? S ohledem na dění u nás i v jiných sborech především zkušenost, že prostá, napsaná, stolní tiskárnou vyvržená a rukou podepsaná slova, opřená o Slovo, mohou působit jako stabilizující a uklidňující prvek právě tehdy, když všichni z nutnosti přecházejí ke komunikaci po internetu. Jsme vděční za to, že Rovenskou pospolitost lze i v době krize bez problémů obsáhnout „analogovými“ prostředky a celé městečko zkrátka fyzicky obejít, hovořit s lidmi, vhodit jim lístek do schránky. Díky tomu máme o něco přesnější ponětí o tom, jakým sborem chceme být, jak chceme sloužit právě tam, kde jsme, a jak na tomto místě šířit osvobozující zprávu evangelia.

Krize na jednu stranu ukázala ohromné výhody informačního propojení světa. Bez tohoto propojení by nastala mnohem horší hospodářská krize, těžko by docházelo k rychlé výměně poznatků a tak podobně. Zároveň se však zřetelně projevila umělá povaha této sféry. Mysl může prodlévat u nejnovějších výtvarných vědy (anebo u všelijaké informační „pornografie“), ale tělo pořád trčí do světa, kde na ně leccos útočí. A strach, propojený po síti s mnoha jinými strachy, potom dělá divy. U virového onemocnění je taková „vydanost“ těl světu obzvlášť patrná. Širokospektrální antibiotika nepomáhají a každé tělo se musí se situací samo vypořádat tam, kde právě je. Ale v jádru té zprávy, již máme zvěstovat, přece stojí, že Boží slovo přišlo na svět právě v takovém těle. A takovým tělem se vztahujeme ke svým bližním, stejně vtěleným. Během pandemie jsme se přesvědčili o tom, že je třeba se takových vztahů nevzdávat – alespoň v podobách dlaně sevřené okolo sluchátka, z něhož do zpaceného ucha zní lidský hlas, podpisu na pomačkaném papíře s textem kázání, anebo zpěvu do ulice z otevřených oken.

Bytosti v rekonvalescenci bývají všelijak rozcitlivělé a potrpí si na to, mít to své. S koronavirovou hrůzou to bude patrně podobné. Nepřichází po ní žádná revoluce, nic radikálně nového, ale toho „stejného“ je najednou na světě víc. Lidé s novou verzí pokračují v tom, čemu přivykli dávno před pandemií, a to se týká vkusu, chování i různých strachů. Co klíčilo, vykvétá, co rostlo, bude plodit, i uprostřed ekologického kolapsu. Kéž jsme schopni pomoci tomu, aby tak rostlo i království Boží mezi lidmi. Pandemie nám zase připomněla, že bez špinavých rukou zabořených do hlíny tohoto světa to nepůjde.

(Hana a Matouš Jaluškovi)

Jarní pastorálka našeho seniorátu

se tentokrát konala v pondělí 8. června v pražském sboru, v Milíčově kapli v Malešicích. V tradičně maličkém společenství kazatelů našeho seniorátu jsme se sešli, abychom se vedle společné pobožnosti a zamyšlení nad Písmem zamysleli i nad budoucností církve a nad změnami, které se již dějí a dít se budou.

Úvodní pobožnost měla místní kazatelka sestra Eva Šormová, se zaměřením na právě uplynulou Trojiční neděli, zamyšlení nad Písmem měl bratr Jindřich Halama, soustředěné na tématiku Ducha svatého (Janovo evangelium, 16. kapitola).

Hostem, který nás uvedl do tématiky, byl JUDr. Adam Csukás, právník synodní rady a poradce synodu. Jeho uvedení mělo název „Církevní zřízení v životě církve“ a podalo nám jednak přehled dějin evangelického zřízení v Čechách a na Moravě po tolerančním patentu, jednak pohled na to, jakým způsobem je utvářeno a jak si naše církevní řády stojí ve srovnání s evangelickým zahraničím.

Netřeba říkat, že to bylo zajímavé až napínavé, někde i veselé, protože u zrodu evangelického církevního zřízení (1861) stojí jistý Cimrman (tedy přesně Zimmermann). Co však nás zajímalo obzvlášť, je situace dnešní, změny, které se chystají a o kterých se uvažuje. Kdo sledujete zprávy ze synodů, víte, že prakticky každý rok proběhne nějaká změna v církevním zřízení, projednávají je staršovstva i konventy. A jak změn přibývá, je pořád složitější uhlídat, aby navazující předpisy (řády) tyto změny zapracovaly. Chystá se proto zcela nové vydání církevního zřízení.

Potud je to pro sbory zajímavost. Ale napínavé to začne být, když se uvažuje o pravomocích seniorátů a úkolech, které by měly vzít na sebe – a o tom, jak silný musí takový seniorát být, aby to zvládl. Vážně probíhají úvahy o změně počtu seniorátů a jejich hranic, k vytvoření menšího počtu větších a silnějších útvarů. To pro nás je hodně dramatické, protože už dnes zvládneme povinnosti jako seniorát s vypětím všech sil. Volby seniorátního výboru a předsednictva konventu se týkají všech aktivních kazatelů a kazatelek a náhradníky už prakticky nemáme. Naopak silní jsme v jiném ohledu, totiž v diasporní povaze našich sborů. Sbor není zeměpisně vymezené území, takže každý hektar země patří do nějaké farnosti (tak to dnes platí v ČCE), ale společenství lidí, kteří žijí porůznu a je řada míst, kde prostě církev přítomna není. Tak je tomu u nás, a tak se to možná vrátí i do organizace evangelické církve.

Je to dosud jen koncepce ve stadiu úvah, ale změna bude nutná, to každý sbor poznává na svém rozpočtu a růstu personálního fondu i repartic. Myšlenka, že bychom vypsalí konkurz na posílení našeho seniorátu novými sbory (moje vlastní, příznám se) a vybrali si pak z přihlášených ty nejlepší uchazeče, je veselá, ale zjevně nebude řešením. Asi nám zatím nejlépe poslouží prastaré heslo, pocházející od svatého Benedikta: modli se a pracuj. To, s pomocí Boží, chceme.

(jhir)

Práce sester Ochranského seniorátu

Vzhledem k opatřením vlády v souvislosti s epidemií koronaviru jsme museli zrušit naše plánované dubnové setkání sester.

Naplánován je po dohodě s potštejnským sborem a seniorátním výborem nový podzimní termín. Zde je pozvánka:

Setkání sester Ochranského seniorátu v Potštejně

sobota 3. října 2020 od 10 hodin

hlavní přednáška :

Stáří, jeho výhody a nevýhody (nové trendy ve vývojové psychologii)

přednáší psycholožka PhDr. Marie Rybářová.

Srdečně zveme nejen sestry, ale také bratry, mládež a přátele našeho seniorátu.

Za přípravný kroužek sester

Líba Bernardová

... a jeden dluh z loňska

vloni jsme referovali o nové střeše ujkovického sborového domu, teď mám konečně obrazový důkaz, zde je. Ujkovická modlitebna s novou střechou:

(foto M. Jaluška)

z církvi

Z řady zpráv z evropských církví jsme dnes vybrali tři příklady, které dokazují soustředění církvi na charitu a pomoc, nebo solidaritu s lidmi doma i za hranicemi.

GEKE – Velikonoce 2020 – podpora pro Lesbos a Aleppo

„Nemůžeme slavit Velikonoce a nemyslet přitom na uprchlíky.“ Těmito slovy uvedl prezident Společenství evangelických církví v Evropě (GEKE) Gottfried Locher zahájení sbírky, která je určena na zajištění zdravotní péče lidí, kteří jsou na ostrově Lesbos a v syrském Aleppu. „Kvůli hrozícímu vypuknutí epidemie koronaviru je naléhavě nutno okamžitě změnit problematickou situaci ve zdravotní péči o tyto lidi, kteří jsou na útěku nebo postiženi válkou.“

GEKE se připojila ke dvěma projektům pomoci a žádá o podporu:

S pomocí evangelické reformované církve ve Švýcarsku zásobuje nutnou pomocí uprchlíky na ostrově Lesbos nadace Guido Fluri. Od března letošního roku zásobují nemocnici v Mytilini zdravotnickým materiálem, sterilizačním zařízením a podobně. Neustále jsou potřebné ochranné prostředky pro personál. Potřeba pro nejbližší dobu je asi 60 tisíc Euro a peníze budou na základě domluvy s koordinací projektu poukázány přímo dodavatelům materiálu, aby se přisun materiálu co nejdříve urychlil.

Gustav Adolf-Werk Lipsko sděluje prosbu unie arménských evangelických sborů v Syrii, která provozuje polikliniku Bethel v Aleppu. Nutně potřebují desinfekční materiál, ochranné masky a další zdravotnický materiál. Nejnutnější potřeba se odhaduje na 22 tisíc Euro.

„Prosím všechny členské církve a spolupracující organizace GEKE, ale i všechny, kdo jsou s naší prací jakkoli spojeni, aby přijali tuto žádost o dary a případně ji ve svém okruhu dále šířili,“ řekl generální sekretář GEKE Mario Fischer.

Protože letos odpadly (stejně jako u nás) velikonoční sbírky, je třeba dary poukázat přímo na konta nadace Guido-Flori a Gustav Adolf-Werk. Dary, které budou označeny heslem GEKE - velikonoční sbírka, budou rozděleny rovně mezi obě organizace.

„Zatímco zápasíme s koronavirem u nás doma, nesmíme zapomínat na lidi na hranicích našeho kontinentu,“ řekl prezident Locher. „Vaše dary k Velikonocům 2020 mohou zachraňovat životy a já všem předem za každý dar děkuji.“

(www.leuenberg.eu)

Pozn. redakce: U nás uskutečňuje podobné projekty, zaměřené víc na Afriku, například organizace Člověk v tísni.

Spojená reformovaná církev (Velká Británie)

Pandemie Covid-19 a dávky podpory pro azylanty

Spojená reformovaná církev (URC) se připojila k více než 200 organizací, zasílajících otevřený dopis ministryni vnitra o nuzném nárůstu podpory pro azylanty.

Osmého června letošního roku oznámila ministryně vnitra nárůst dávky pro azylanty o 1.85 libry týdně.

V dopise, podepsaném moderátory URC, nazvali autoři tuto částku „naprosto nepřijatelnou“. Dopis upozorňuje, že tato částka „...by nestačila lidem pokrýt jejich základní životní potřeby ani za normálních podmínek a naprosto nebere na zřetel další potřeby jednotlivců i rodin v čase obecné zdravotní nouze.“

Paní ministryně byla vyzvána, aby rozhodnutí znovu zvažila.

„Víme, že lidé žádající o azyl mají vážné problémy, aby zajistili dost jídla pro své rodiny a musí činit nemožná rozhodnutí mezi jídlem, čistícími prostředky, rouškami a léky. Známe rodiny, které zápasí s domácím vzděláváním bez přístupu k internetu a bez dostatečných zdrojů, aby podpořily vzdělání svých dětí,“ pokračuje dopis.

„Známe lidi, kteří mají starost s karanténou, protože si nemohou dovolit zůstat doma a žít ze zásob (které nemají). Z nedávné analýzy britského ústavu pro veřejné zdraví vyplývá, že lidé žádající o azyl jsou postiženi infekcí covid-19 mnohem více než je průměr. Řídit se vládním doporučením ‚buďte opatrní‘ nebo ‚zůstaňte doma‘ je nesrovnatelně obtížnější, žijete-li v chudobě.“

Vítaná opatření vlády k posílení bezpečnostní sociální sítě během pandemie pro příjemce sociálních dávek je zvýšila přibližně o 20 liber týdně. Rychlost, s jakou byla tato opatření přijata, kontrastuje s dlouhým časem rozhodování o podpoře pro azylanty. Před vypuknutím pandemie byly dávky pro ně již výrazně nižší než obecný průměr. Po tomto rozhodnutí nedosahují ani 40 procent dávky, kterou dostávají lidé z všeobecného sociálního pojištění.

Lidé, kteří žádají o azyl, nesmějí vykonávat placené zaměstnání, čímž jsou zcela závislí na podpoře, kterou dostávají. Je nevyhnutelné, aby sociální síť pro lidi v azylovém systému byla okamžitě posílena, aby jim umožnila udržovat sama sebe i své rodiny v relativním bezpečí.

Jsmo zajedno v tom, že vláda spojeného království musí toto rozhodnutí znovu zvažít a zvýšit dávku podpory azylantů tak, aby těmto lidem umožnila získávat základní životní potřeby během pandemie i po ní.

Vzhledem k naléhavosti situace žádáme ministerstvo vnitra, aby okamžitě zajistilo zvýšení dávek pro azylanty o stejných 20 liber, jaké dostávají ostatní.

A navíc žádáme, aby dávky pro azylanty byly do budoucna vázány na průměrné dávky a činily alespoň 70 procent průměrné dávky, což by azylantům zajistilo potřeby během pandemie i později.

Příklady, jak žadatelé o azyl zápasí o získání základních životních potřeb, zasílala řada organizací ministerstvu vnitra každý týden. Jsme přesvědčeni, že okamžité zvýšení sociálních dávek pro azylanty je morálním příkazem a nutností z hlediska veřejného zdraví.

Nedávno ujistil premiér parlament při dvou oddělených příležitostech, že vláda se bude věnovat situaci lidí žádajících o azyl během této pandemie.

25. března řekl poslancům, že zranitelné skupiny včetně žadatelů o azyl „určitě dostanou z ministerstva vnitra dávky, které jim náleží, a které potřebují.“

13. května prohlásil: „Zajistíme, aby s nikým v této zemi, ani s žadateli o azyl, nebylo špatně zacházeno.“

Je zřejmé, že současné rozhodnutí s těmito závazky nesouhlasí.

Spojená reformovaná církev vyzývá křesťany, aby odmítali anexi Západního břehu

Misijní komise Spojené reformované církve vyzvala místní církve, aby oslovovaly vládu Spojeného království kvůli plánu na anexi Západního břehu.

V květnu prohlásil izraelský premiér Benjamin Netanjahu, že je oddán myšlence anektovat části Západního břehu již v červenci, jakmile společná izraelsko-americká komise dokončí přesné mapování území, založeném na koncepci, vydané administrativou amerického prezidenta Trumpa.

Na svém červnovém zasedání se misijní komise zabývala hrozbami, které navrhovaná anexa významné části Západního břehu představuje. Výsledkem je rozhodnutí, podporující parlamentní petici, vyzývající vládu Spojeného království, aby odmítla anexi a v případě, že k ní dojde, uvalila sankce.

Komise doporučila sborům, aby kontaktovaly své poslance, kteří ještě nepodepsali parlamentní petici a žádaly je o podporu.

Třináct představitelů církví v Palestině vyjádřilo 15. května společně „naléhavou starost“, že plány na anexi „způsobí ztrátu všech zbývajících nadějí na úspěch mírového procesu“.

Sekretář URC Philip Brooks sdělil, že během poznávací návštěvy Svaté země vloni na podzim „tým mluvil s mnoha místními křesťany a Palestinci, aby získal z první ruky informace o situaci na okupovaných územích. Od nedostatečného zásobování vodou a elektřinou k velkým omezením svobody pohybu jsme naslouchali nářku nad nepřiměřenými opatřeními izraelské vlády. Anexa způsobí další zhoršení života Palestinců. Naléhavě žádáme křesťany, aby kontaktovali své poslance a přiměli je podepsat příslušnou petici.“

V době vzniku tohoto příspěvku petici podepsalo 76 poslanců.

(oficiální stránky URC)

1592 - Jan Amos Komenský - 1670

Hledání bezpečného útočiště

Ale jak lidi zavádí nedbalost a neopatrnost, tak na druhé straně přílišná pečlivost a omylná opatrnost. Ta spočívá v tom, že si lidé proti přicházejícím pohromám na ochranu a obranu volí a chystají něco takového, co je před nimi uhájit a ubránit nemůže...

Spoléhat na ochranu vyšších, pokládaných za zastánce, je marné, neboť, když je nejhůře, nic nepomáhají, někdy nechtějí, někdy nemohou... Micheáš byl falešným prorokem Sedechiášem svévolně políčkován a ještě k tomu Achabem nevinně uvržen do žaláře. Ačkoli se na to díval judský král Jozafat, pán sice jinak zbožný, mlčel k tomu bezpráví, protože si při Achabově dvoru nechtěl způsobit nepříjemnosti (1Kr 22).

Zbožní služebníci církve mají zvláště na to štěstí, že když se dostávají do úzkých, nikdo se o ně nezasazuje a nezastává se jich ani tajně, neřku-li zjevně, i kdyby mohl. Bývalo a je málo Abdiášů, kteří by v čas pronásledování skrývali a opatrovali na padesát proroků (1Kr 18,4). Více je těch, kteří, jak praví Jakub (2,16), říkají: „Jděte, bratří, v pokoji, ohřejte se a najezte; a mezitím jim nedají žádné zaopatření.“ Jsou totiž takoví, že si sice přejí, aby byli zachováni ti, kdo trpí protivenství, ale tak, aby s tím neměli nic společného. A i kdyby byli takoví, kteří by si přáli je ukrýt nebo se nevinných zastat, není se vždy nač spoléhat. Když kněz Abimelech ukrýval Davida na útěku, hned se našel Doég, který to vyslídil a onen zbožný muž na to doplatil (1S 22). Jonata, královský syn, se zastával nevinného Davida před otcem, ale Davidovi tím nijak neprospěl a sobě přivodil nenávist (1S 20).

Úhrnem, všechna lidská útočiště, která si lidé připravují v sobě navzájem nebo v čemkoli jiném, jsou marná a omylná, protože „běh nezáleží na rychlých, ani boj na udatných, ani živobyť na moudrých, ani bohatství na obezřetných, ani přízeň na učených, ale děje se tak všem podle času a okolností. Neboť jako ryby bývají loveny sítí, tak jsou tajné sítě na syny lidské, do nichž bývají chyceni“, jak praví Šalamoun (Kaz 9,11-12)...

Kdo se obrací ve svém jakémkoli soužení k Bohu a horlivě se svěřuje do ochrany jemu samému, přijímá ho Pán Bůh pod křídla své všemohoucnosti, přikrývá jej svým stínem a vůkol jej ohraňuje svou přízní jako štítem. A o něm se již může říci, že přebývá s Bohem na skále bezpečnosti, v tom nedobytném a neviditelném hradu.

*Nedobytný hrad jméno Hospodinovo (1622)
(převedení do moderní češtiny M. Matouš, 1992)*